

Mauvais mariage

Auteur : Foucault, Michel

Présentation de la fiche

Coteb023_f0607

SourceBoite_023-14-chem | Hiéroclès.

LangueFrançais

TypeFicheLecture

RelationNumérisation d'un manuscrit original consultable à la BnF, département des Manuscrits, cote NAF 28730

Références éditoriales

Éditeuréquipe FFL (projet ANR *Fiches de lecture de Michel Foucault*) ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle).

Droits

- Image : Avec l'autorisation des ayants droit de Michel Foucault. Tous droits réservés pour la réutilisation des images.
- Notice : équipe FFL ; projet EMAN (Thalim, CNRS-ENS-Sorbonne nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR).

Notice créée par [équipe FFL](#) Notice créée le 19/03/2021 Dernière modification le 23/04/2021

---

lumière rendue
vert pâle

copy
and
are

τοιούτος γένοιτ' ἀν οἰκίας κόσμος οὗτος ἐστιν ὁ κατὰ τὴν ἀνθρώπου καὶ γυναικὸς κοινωνίαν; οὐ μὲν δὴ πολυτελεῖς οἵσι καὶ δρόσιστοι τοῖχοι καὶ περίστοι τοῖς ὑπὸ τῆς ἀπειραγαθίας θαυμαζοῦμένους λίθοις διακεκοδημένα οὐδὲ ζωγραφίες καὶ φαλιστοί μυροῦ φινῶνες οὐδὲ ἄλλο τι τῶν ἐπληγέντων τοὺς ἡλιθίους κάλλος ἐστὶν οἰκίας, ἀλλὰ ζεῦγος ἀνθρώπου καὶ γυναικός, συγκαθειμαδιένων ἀλλήλοις καὶ καθιερωμένων θεοῖς γαμηλίοις γενεθλίοις ἐφεστίοις, συμφωνούντων μὲν ἀλλήλοις καὶ πάντα κοινὰ πεποιημένων μέχοι καὶ τῶν σομάτων, μᾶλλον δὲ καὶ αὐτῶν τῶν ψυχῶν, καὶ [περὶ] προστασίαν μὲν ἔχοντων τὴν ἐπιβάλλουσαν τοῦ οἴκου καὶ τῶν θεατάποντων, ἀναρροφὴν δὲ καὶ κηδεμονίαν τῶν τέκνων, ἐπιμέλειαν δὲ οὕτε σύντονον οὔτε μὴν φάδυμον ἀλλ᾽ ἔμελη καὶ καθ- 15 ημοσμένην τῶν πρόσων τῷ ξῆν ἀναγκαστῶν. τὸ γὰρ ἄν γένοιτο “κρείσσον καὶ ἄρειον” κατὰ τὸν θαυμασιώτατον Θημηρὸν “ἢ οὖδε ὅμοφρονέοντε νοήμασιν οἴκῳ ξητοῖς ἀνήρ ἥδε γυνή;”, διο καὶ πολλάκις ἐθνάμαστα τοὺς ὡς βαρὺν ἥγονυμένους τὸν μετὰ γυναικὸς βίον. 20 οὐ γὰρ ἡ γυνὴ μὰ Δια βάρος ἡ φροτίον ἐστι, καθάπερ οὗτοι δοκοῦσιν ἀλλ᾽ ἥδε μὲν κάκ τῶν ἐναντιων κούφορον τι καὶ φῆστα φέρεσθαι δυνάμενον, μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ὄντων ἐπαχθῶν καὶ βαρέων κουφιστικόν. οὐδὲν γὰρ οὕτω φορικόν ἐστι τῶν ὄντων, ὥστε μὴ 25 φᾶστον εἶναι συμφρονοῦσι γε ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ καὶ κοινῇ φέρειν αὐτὸ βιντομένους. βαρὺ δέ ἐστιν ὡς ἀλληλῶς ἀφροσίνη καὶ δύσοιστον τοῖς αὐτῆν κεκτημένοις, ὡφ' ἡς δὴ καὶ τὰ φύσει κονφα γίνεται βαρέα, τά τε ἄλλα καὶ γυνή. τῷ ὄντι γὰρ καὶ συγνοῖς δὴ τι- 30 σιν ἀφόρητος ἐγένετο ὁ γάμος, ἀλλ' οὐχὶ πιστὸς ἐντοῦ, οὐδὲν τῷ φύσει τοιάνδε τὴν μετὰ γυναικὸς εἶναι κοι-

ΟΤΙ ΚΑΛΛΙΣΤΟΝ ΓΑΜΟΣ. ΕΖ.

τωντάν· ἀλλ' οὐταν γαμῶμεν ὃς μὴ δεῖ, μετὰ τοῦ
καὶ αὐτὸι παντάπασιν ἀπειροβίώς διαιτεῖσθαι καὶ
ἀπαρασκεύως ἔχειν πρὸς τὸ ἀγαγεῖν ὡς χοὴ τὴν ἑλευ-
θέρων ἄρεσθαι, τὸ τηνικαῦτα συμβαίνει χαλεπῆν καὶ
ἢ ἀφόρθητον γίνεσθαι τὴν κοινωνίαν. ἀμέλει καὶ ταῦτη
χωρεῖ τοῖς πολλοῖς ὁ γάμος. οὐ γὰρ ἐπὶ παιδῶν γε-
νέσει καὶ βίον κοινωνίᾳ ἄγοντα γυναῖκας, ἀλλ' οἱ
μὲν διὰ προικὸς ὄγκου, οἱ δὲ δι' ἐξοχῆν πορφῆς, οἱ
δὲ δι' ἀλλας τινὸς τοιουτορόπους αἰνίας, αἷς χω-
10 μενοι κακαῖς συμβούλοις, οὐδὲν περὶ τῆς διατέσεως
καὶ τοῦ ἥδους τῆς νύμφης πολυντραγμονήσαντες,
ὅλεθρον αὐτῶν θύνουσι τὸν γάμον, καὶ θύραις κατε-
στεμμέναις τύραννον ἀντὶ γυναικὸς ἐπεισάγοντιν
έαντος, καὶ ταῦτα μηδὲ ἐφ' ὅποσονον ἀνταρχέσαια
15 δυνάμενοι καὶ τὴν περὶ τῶν πρωτείων ἀμαλλαν ἀγω-
νίσασθαι. φανερὸν οὖν ὡς οὐ δι' αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ
ταῦτα πολλοῖς βαρὺς καὶ ἀφόρητος ὁ γάμος γίνεται.
κοὶ δ' οὗτοί ἀνάτια, φησίν, αἰτιᾶσθαι οὗτοί ἔγκλημα
πραγμάτων ποιεῖσθαι τὴν αὐτῶν ἀσθένειαν καὶ περὶ
20 τὴν χρῆσιν αὐτῶν ἐπει τοι καὶ ἀλόγυστον ἄλλως
πανταχόθεν μὲν ἀφορμὰς ζητεῖν φιλιῶν καὶ τινας
προσποιεῖσθαι φίλους καὶ ἑταίρους οἰον συμμάχους
ἔσομέν τοις πρὸς τὰ τοῦ βίου δισχερῆ, τὴν δὲ πει-
παρὰ τῆς φύσεως καὶ παρὰ τῶν νόμων καὶ παρὰ τῶν
25 θεῶν διδομένην ἀνδράσιν συμμαχίαν τε καὶ φορθεῖσαν,
τουτέστι τὴν ἐκ γυναικὸς καὶ τέκνων, μὴ ζητεῖν τε
καὶ ποσποιεῖσθαι.

25 Ἀντιπάτον ἐκ τοῦ περὶ γάμου.

Ο εὐγενῆς καὶ εὐθυγάντος νέος, ἐτι δὲ θηρευτὸς καὶ
30 πολιτικός, θεωρῶν διότι τέλειος οἶκος καὶ βίος οὐκ
ἄλλως δύναται γενέσθαι ημετά γυναικὸς καὶ τέκνων·

